

Universitätsbibliothek Paderborn

Ōrigenus Tōn Eis Tas Theias Graphas Exēgētikōn Apanta Ta Ellēnisti Heuriskomena

Cui idem præfixit Origeniana, Tripartitum opus, quo Origenis narratur vita,
doctrina excutitur, scripta recensentur

Origenes

Rothomagi, 1668

XXV. Nonnullorum criminacionibus opinionis hujus caussa fuit obnoxius.

urn:nbn:de:hbz:466:1-25059

νοις ἀπόστολος εἰσὶν ἀγγέλοι· οὐκ ὁ ζαχαρίας λέγω· ἀγγελος δέ τις ιησοῦς υἱοῦ εἶμαι· λέγε μάτε. Α
σταυρούς τοὺς ἐν ὁσιών πεδίοις ἔγραψαν· ιδού ιησος δικαιόνας τὸν αἴγανον μητρὸν καὶ σωτήραν σου. οὐ-
τος είναι οι τὰς θεραπείας τῶν προστάτων χρηματάρχειον, ηγέρεις τοῦ οὐρανοῦ αὐτῆς οὐδὲν θέλειν.

XXV. Hoc Adamantii dogma convelli Cyrus in Iohann. i. 6. multosque ait iam ante Origenem, ipsumque adeo Iohannem Evangelistam, credidisse Iohannem Baptistam non hominem fuisse, sed Angelum, ejusque erroris evertendi causa adscriptissle Iohannem Evangelij scriptorem: *Fuit homo. Anonymus apud Photium Cod. 117, Origeni objectum referit, dixisse illum, ὃν εἰν ταῖς τετρακοσίοις ἡλιοῖς οἱ ἄγγελοι εἰνούσι, αἵνεις διατρέπεται ταῖς τετρακοσίοις. Pro ἡλιοῖς legit Andreas Schottus: ἀριθμὸν ἡλιοῦ. vertit enim: sanctos Angelos delapsos in mundum venisse, non ad aliorum obsequium. Quoquo modo legatur, apparet calumnia. At Hieronymus priorem Origenis locum ē Tom. 2. in Iohann. tangit in Aggei 1. Quidam putans, B inquit, & Iohannem Baptistam, & Malachiam, qui interpretatur Angelos Domini, & agnum quem nunc habemus ē manibus suis Angelos, & ob dispensationem & iussionem Dei assumisse humana corpora, & inter homines converatos. Nec mirum hoc de Angelis credi, cum pro salute nostra etiam Filius Dei humanum corpus assumerit. Et ob hanc causam etiam de Apocryphis praeberunt testimonium, ubi dicitur quod Iacob qui postea vocatus est Israël, Angelus fuerit, & propentes supplantes veritatem inventre matris sue, Iohannem quoque ad vocem Mariae matris Domini exultasse in utero Elizabeth, & omnium rationabilium unam esse naturam, & ob hanc causam homines qui placuerunt Deo, aequales Angelis fieri. Hoc illi sentiant. Ceterum nos nuntium Domini, idest Angelum, qui Hebreice cicitur ἄρχος, simpliciter Prophetam dictum recipiamus; ab eo quod Domini voluntatem populo nuntiaverit. Sic & Proemio Commentariorum in Malachiam: Nec putandum est iuxta quorundam opinionem, Angelum venisse de caelo, & assumisse corpus humanum, ut Israëli quā à Domino sunt mandata loqueretur. Et paulo post dogma illud Origeni nominatim adscribit: Scripta, inquit, in hunc librum Origenes ista volentia; sed historiam omnino non tetigit, & more suo tunc in allegoria interpretatione versatus est, nullam Esse faciens mentionem, sed Angelum putans suisse qui scripsit, secundum illud quod de Iohanne legimus: Ecce ego mitto Angelam meam ante faciem tuam. Quod nos omnino non recipimus, ne animarum de caelo ruinam suscipere compellamus. Idem in Epistola 126, quæ est ad Evagrium: In fronte Genesios, in prima Hemilarum Origenis reperi scriptum de Melchisedec, in qua missi sermone disputant, illuc devolutus est, ut eum Angelum diceret, isdemque pene argumentis, quibus Scriptor tuus de Spiritu sancto, ille de supernis Virtutibus est locutus. Transfui ad Didymum scelorum cuius, & vidi hominem pedibus in magistris esse fermentiam. Longe ergo ab hoc errore absut Hieronymus, cui ipsum tamen in Comment. ad Psalm. 23. fasile suspicatur Genebardi. Quod certe ita non esse deprehenderet, quisquis totam Psalmi hujus narrationem curiosus oculis perlustraverit. Hieronymo id quoque exprobavit Rufinus Invect. 1. his commotus que in Ephes. 1. 4. scriptum habent illius Commentarij. Sed culpam hanc à se deprecatur Apolog. 1. adv. Rufin. cap. 5. & 6.*

Ceterum inumerito culpat Origenem Sextus Senensis, quod Homil. 23. in Lue. septem Ecclesiarum Episcopos, quos Iohannes in Apocalypsi ratione officij Angelos appellat, vere suisse Angelos, veramque Angelorum naturam habuisse dixerit; nec harum enim Ecclesiarum Episcopos illic putavit significari, sed earum gubernationi prefectos Angelos.

XXVI. De Angelis tutelaribus paradoxa quoque multa habet, quorum omittenda nobis non est disquilitio. In Cantico Mosis extat comma illud: *Quando dividebat Altissimus Gentes, quando separabat filios adam, constituit terminos populorum iuxta numerum s̄liorum Israēl. Pars autem Domini, populus eius: Iacob funiculus hereditatis eius.* Hæc Ebraïs consonant; at ex lectionis varietate, quam alio loco expendimus, verterunt LXX Interpretæ: *Οὐ αἴσθεσθε ἀριθμὸν θεοῦ.* Hos cum alibi passim, tum hic fecutus est Origenes, atque inde sibi finxit tum primum Gentibus, cum in varias linguas, variisque populos ad turrim Babel dissipata sunt, assignatos suisse Angelos, ut curam earum pastorum instar gererent, & primicias ex iis Deo offerrent, homines nimurū qui meritis præcærerent & virtute, eorumque pias cogitationes; & ut hominibus sibi destinatis ad comparandam salutem auxilio essent; quo graviori autem scelere lese in communī hac perduellione unaquaque gens alligasset, F eo durioris Angeli, pœna causa, imperio suisse subjectam; Deum autem ipsum regendam suscepisse Gentes hanc qua antiquam loquelam retinuit, sed ita tamē ut si minus ei dicto audientem se præberet, ad Angelorum prefecturam transferret; atque aliae itidem Gentes asperiorum Angelorum experientur imperia, si leniorum justa detrectassent; mollioribus interim Dominis, ad sarcinam commissorum sibi hominum iurum, alios sacerdotum principum imperio subtrahentibus, & ad se se convertentib; s hinc exahereditis Israelitis auctis à Christo Gentes suisse; Angelos quoque pro ineritorum suorum ratione harum illarumve Gentium regimen suisse sortitos, Deosque appellari, quod à Deo dati sint, Dominos quod à Domino potestatem acceperint. *καταδηματα* hæc prodit Origenes non uno loco. Videatur Homil. 16. in Genes. & Homil. 11. in Num. in qua supra